

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ: ПРОТИСТОЯННЯ ПРАВОВИХ ПОЗИЦІЙ СТОРІН ОБВИНУВАЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ

О. КАПЛІНА

*доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАПрН України,
завідувач кафедри кримінального процесу
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

Якісне законодавство є одним із чинників, що забезпечує законність правозастосування. Це особливо гостро відчувається у кримінальному судочинстві, де процес доказування винуватості чи невинуватості особи повинен здійснюватися лише законними засобами, без допущення істотних порушень прав і свобод людини, оскільки особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню доти, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду, а обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом (ч. 3 ст. 62 Конституції України). Причини дефектів норм кримінального процесуального законодавства можуть бути найрізноманітнішими, але їхні наслідки підривають довіру до системи кримінальної юстиції та змушують громадян сумніватися у здатності держави забезпечити права і законні інтереси кожної особи, яка бере участь у кримінальному провадженні.

У листопаді цього року процесуалісти відзначають п'ятиріччя з дня прийняття Кримінального процесуального кодексу України (далі — КПК України).

П'ять років застосування нового законодавчого акта — це та дата, яка вже дає змогу підбити підсумки, а правозастосовний процес вже виявив дефекти нормативного регулювання системно-структурного (прогалини, колізії, зайве дублювання, нераціональне розміщення норм тощо) та логіко-лінгвістичного (дефекти термінології та понятійно-категоріального апарату; невідповідність між мовною конструкцією і змістовим наповненням, яке законодавець намагався вкласти в норму, тощо) характеру.

Деякі із зазначених дефектів можна подолати завдяки тлумаченню, проте деякі мають бути усунуті лише законодавчим шляхом, оскільки вони є занадто спірними для правозастосовників, складними для усвідомлення того смислу, який заклав у норму права законодавець, породжують гострі дискусії серед правників і, врешті-решт, не сприяють стабільності та єдності правозастосовної практики, змушують незадоволених шукати захисту в європейських правозахисних інституціях.

Однією з таких спірних проблем, яка виникла у кримінальному судочинстві та набула особливого резонансу в суспільстві, є проблема усвідомлення

сутності норм права, що входять до інституту повідомлення про підозру. Як відомо, норму права тлумачить не лише суд, а й представники сторін обвинувачення і захисту. Саме погляд на норму права крізь призму виконуваних у кримінальному процесі функцій не дає змогу сторонам дійти єдиної думки. Проте не може бути істини адвокатської чи прокурорської, суддівської чи наукової. Отже, спробуємо подивитися на предмет спору не крізь призму відомчої зацікавленості, а принципу, який знає кожен юрист — *dura lex sed lex*.

Загальний порядок повідомлення про підозру передбачений у главі 22 КПК України. Особливості повідомлення про підозру окремих категорій осіб вміщені у главі 37. Це означає, що у КПК України закріплений єдиний процесуальний порядок повідомлення про підозру будь-якій особі, проте існує категорія громадян України, щодо яких виникають ускладнення кримінальної процесуальної форми, тобто додаткові, порівняно з главою 22, гарантії, що надаються державою.

Так, особливий порядок кримінального провадження передбачений стосовно: 1) народного депутата України; 2) судді, судді Конституційного Суду України, а також присяжного на час виконання ним обов'язків у суді, Голови, заступника Голови, члена Вищої ради правосуддя, Голови, заступника Голови, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; 3) кандидата у Президенти України; 4) Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; 5) Голови, іншого члена Рахункової палати; 6) депутата місцевої ради; 7) адвоката; 8) Генерального прокурора, його заступника, прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури; 9) Директора та працівників Національного антикорупційного бюро України; 10) члена Національного агентства з питань запобігання корупції.

Крім того, закон встановлює, що письмово повідомлення про підозру здійснюється:

1) адвокату, депутату місцевої ради, депутату Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільському, селищному, міському голові — Генеральним прокурором, його заступником, керівником регіональної прокуратури в межах його повноважень;

2) народному депутату України, кандидату у Президенти України, Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, Голові або іншому члену Рахункової палати, прокурору Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Директору або іншому працівнику Національного антикорупційного бюро України, заступникам Генерального прокурора, члену Національного агентства з питань запобігання корупції — Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора);

3) судді, судді Конституційного Суду України, присяжному на час виконання ним обов'язків у суді, Голові, заступнику Голови, члену Вищої ради правосуддя, Голові, заступнику Голови, члену Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, працівникам Національного антикорупційного бюро України — Генеральним прокурором або його заступником;

4) Генеральному прокурору — заступником Генерального прокурора.

Впевнені, закріплюючи таку гарантію для названих вище категорій осіб, законодавець був переконаний, що встановлює норму-виняток, застосування якої буде затребуване вкрай рідко, бо саме вони мають бути опорою суспільства, їм ми довіряємо не лише свою долю, а й долю держави, вони не можуть вчиняти дії *contra jus et fas* (проти закону та справедливості), а якщо таке сталося, то закон мусить передбачити щодо них додаткові гарантії. Правова природа таких гарантії полягає у тому, що вони не можуть розглядатись як особисті привілеї, а навпа-

ки, мають публічно-правове призначення та служать засобом захисту від необґрунтованого притягнення до кримінальної відповідальності, політичної репресії, примусового усунення від виконання своїх посадових або професійних обов'язків.

Норми, аналогічні ст. 481 КПК України, містяться у відповідних законах України, що унормовують статус певних осіб: «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про Уповноваженого з прав людини», «Про запобігання корупції», «Про забезпечення права на справедливий суд». Зокрема, у Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» зафіксована імперативна вимога про те, що повідомлення про підозру адвоката у вчиненні кримінального правопорушення може бути здійснене *виключно* Генеральним прокурором, його заступником, прокурором Автономної Республіки Крим, області, міста Києва та міста Севастополя (п. 13 ч. 1 ст. 23). Закон України «Про Уповноваженого з прав людини» проголошує, що «повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення може бути здійснено Уповноваженому *лише* Генеральним прокурором» (ст. 20). Закон України «Про запобігання корупції», закріплюючи гарантії, які надаються членам Національного агентства з питань запобігання корупції, передбачає, що «повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення члену Національного агентства може бути здійснено *лише* Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора)» (ч. 5 ст. 9). Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» передбачає: «Судді може бути повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення *лише* Генеральним прокурором України або його заступником» (ч. 3 ст. 49) (тут і далі курсив наш. — О. К.).

Отже, використання у наведених законах частки «лише» і прислівника «виключно» зайвий раз свідчить про надзвичайність, винятковість, безальтернативність нормативного регулювання щодо зобов'язаного вручити повідомлення про підозру суб'єкта.

Такий висновок підтверджує і нормативна конструкція ст. 31 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», яка повноваження щодо вручення повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення депутату місцевої ради покладає на Генерального прокурора, заступника Генерального прокурора або керівника відповідної регіональної прокуратури.

Слід також звернути увагу на те, що глава 22 КПК України має назву «Повідомлення про підозру» та складається із таких статей: «Випадки повідомлення про підозру» (ст. 276); «Зміст письмового повідомлення про підозру» (ст. 277); «Вручення письмового повідомлення про підозру» (ст. 278). Отже, саме така побудова глави дає підстави зробити висновок, що законодавець пов'язує процесуальну діяльність із повідомлення про підозру з сукупністю процесуальних дій слідчого та/або прокурора, зміст яких полягає у встановленні юридичних і фактичних підстав для повідомлення про підозру (ст. 276); складанні письмового процесуального документа (повідомлення про підозру) (ст. 277) та його врученні особі (ст. 278).

До речі, наведені три статті не вичерпують зміст діяльності під час повідомлення особі про підозру, бо системне тлумачення норм КПК України вказує також на те, що, крім названих дій, під час процесуальної діяльності, пов'язаної зі здійсненням повідомлення про підозру, слідчий та/або прокурор зобов'язані встановити точне місцезнаходження особи і саму особу, якій має бути вручено повідомлення про підозру; роз'яснити права підозрюваному, що виступає невід'ємним обов'язковим етапом процедури повідомлення про

підозру. Причому на прохання підозрюваного після повідомлення про його права слідчий, прокурор зобов'язані детально роз'яснити кожне із вказаних прав (частини 2, 3 ст. 276 КПК України). До того ж слідчий чи прокурор зобов'язані відібрати в особи розписку про те, що їй вручене письмове повідомлення про підозру, із зазначенням часу та дати вручення.

Згідно зі ст. 276 КПК України повідомлення про підозру обов'язково здійснюється у порядку, закріпленому в ст. 278, у випадках: 1) затримання особи на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення; 2) обрання до особи одного з передбачених КПК України запобіжних заходів; 3) наявності достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення.

Підозра — це обґрунтоване припущення слідчого та/або прокурора про вчинення особою кримінального правопорушення. Така підозра органів досудового розслідування формалізується у процесуальному документі «повідомлення про підозру». Таким чином, праву підозрюваного «знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють» (п. 1 ч. 3 ст. 42 КПК України) кореспондує обов'язок сторони обвинувачення довести це до його відома, повідомити про наявність підозри.

Згідно з тлумачним словником сучасної української мови «повідомляти» — «сповіщати», тобто давати знати комусь, повідомляти когось про щонебудь; повідомляти заздалегідь; доводити до відома; інформувати [1, 811]. Отже, беручи до уваги семантику цього поняття, правова природа повідомлення про підозру полягає в необхідності довести особі до відома правовий зміст підозри слідчого та/або прокурора, оголосити її.

Для того щоб особа ознайомила зі змістом підозри, усвідомила її сутність,

отримала відповідні роз'яснення, набула процесуального статусу, вона мусить безпосередньо ознайомитися з процесуальним документом, який їй слід вручити, так би мовити, «в руки». Формальне ставлення до цього не досягає мети інституту повідомлення про підозру.

Відповідно до ст. 277 КПК України письмове повідомлення про підозру складається прокурором або слідчим за погодженням із прокурором і має містити такі відомості: 1) прізвище та посаду слідчого, прокурора, який здійснює повідомлення; 2) анкетні відомості особи (прізвище, ім'я, по батькові, дату та місце народження, місце проживання, громадянство), яка повідомляється про підозру; 3) найменування (номер) кримінального провадження, у межах якого здійснюється повідомлення; 4) зміст підозри; 5) правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; 6) стислий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, у тому числі зазначення часу, місця його вчинення, а також інших суттєвих обставин, відомих на момент повідомлення про підозру; 7) права підозрюваного; 8) підпис слідчого, прокурора, який здійснив повідомлення.

Проаналізувавши зміст цієї статті, можемо зайвий раз переконатися у системному характері дій із повідомлення про підозру. Посада прокурора, який здійснює повідомлення, повинна бути зазначена у цьому процесуальному документі. Той прокурор, який склав повідомлення, або його погодив, повинен довести процедуру повідомлення до логічного завершення — сповістити про своє обґрунтоване припущення про вчинення кримінального правопорушення певною особою, що передбачена у ст. 481 КПК України.

Звернення до семантики слова «здійснити» також підтверджує наве-

дену позицію, бо воно означає «стати дійсним, втілювати в життя, робити що-небудь дійсним, реальним» [1, 361].

Що ж стосується можливості надання прокурором доручення слідчому на вручення повідомлення про підозру, то можна зазначити про таке. Частина 2 ст. 19 Конституції України передбачає, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Згідно з ч. 2 ст. 36 КПК України прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений доручати слідчому, органу досудового розслідування проведення у встановлений прокурором строк слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій або давати вказівки щодо їх проведення чи брати участь у них, а в необхідних випадках — особисто проводити слідчі (розшукові) і процесуальні дії в порядку, визначеному КПК. Проте в цій статті унормовується процесуальне становище прокурора — процесуального керівника досудовим розслідуванням. Крім того, слідчий має діяти в кримінальному провадженні в межах своєї компетенції, тобто він мусить виконувати доручення прокурора — процесуального керівника, якщо ці доручення охоплюються колом його посадових обов'язків. Однак не можна казати, що компетенція слідчого поширюється на всі процесуальні дії у кримінальному провадженні. Так, слідчий не має права виконати доручення прокурора на підтримання публічного обвинувачення в суді, бо це не охоплюється його компетенцією. З огляду на це можна стверджувати, що правомочність прокурора щодо надання відповідних доручень на проведення процесуальних дій слідчому обмежується

компетенцією самого слідчого. Таким чином, здійснення повідомлення про підозру особам, вказаним у главі 37 КПК України, не входить до кола повноважень слідчого, а отже, не може бути йому доручене (а точніше — передоручене) в порядку п. 4 ч. 2 ст. 36 КПК України.

Щодо можливості вручення повідомлення про підозру у спосіб, передбачений законом для вручення повідомлень (ч. 1 ст. 278 КПК України), варто зазначити про таке. На складність усвідомлення дійсного смислу, закладеного законодавцем у норми права, а саме статті 111–112, 133–143 КПК України, неодноразово звертали увагу слідчі, прокурори, судді, адвокати, науковці. Порушення законодавчої техніки під час їх побудови, правова невизначеність і відсильний характер дійсно не дають змоги, не застосовуючи весь арсенал способів тлумачення, розібратися у сутності механізму, передбаченого законодавцем.

Згідно зі ст. 111 КПК України повідомлення у кримінальному провадженні є процесуальною дією, за допомогою якої слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд повідомляють певному учаснику кримінального провадження про дату, час і місце проведення відповідної процесуальної дії або про прийняте процесуальне рішення чи здійснену процесуальну дію (ч. 1 ст. 111). Причому лише повідомлення учасникам кримінального провадження про вчинення процесуальних дій (а не прийняття процесуальних рішень) відбувається у випадку, якщо участь цих осіб у таких діях не є обов'язковою (ч. 2 ст. 111).

Порядок здійснення повідомлення, наприклад, про вчинення процесуальних дій, якщо участь особи у таких діях не є обов'язковою, саме й закріплений главою 11 КПК України. У самому повідомленні в такому випадку зазначаються, крім інших даних, передбачених у ст. 112, також дата, час і місце

проведення процесуальної дії, про яку повідомляється особі, інформація про процесуальну дію та вказується на необов'язковості участі в ній.

В інших випадках порядок повідомлення здійснюється у передбаченому для цього конкретного повідомлення порядку. Отже, слідчий, який склав повідомлення про підозру, зобов'язаний його вручити, як це зазначено у ст. 278 КПК України. Якщо цього зробити неможливо, слідчий повідомляє особі (в порядку, передбаченому главою 11 КПК України) про те, що він має намір повідомити про підозру та, таким чином, по суті викликає особу для вручення повідомлення про підозру. На це вказує й п. 9 ч. 1 ст. 112 КПК України, згідно з яким повідомлення повинно містити підпис слідчого, прокурора, який здійснив *виклик*. Отже, у спосіб, передбачений главою 11, здійснюється по суті виклик особи, якій слідчий не може вручити повідомлення, для участі у процесуальній дії, а саме для вручення письмового повідомлення про підозру та вчинення всіх дій, що його супроводжують.

Складно собі уявити законодавця, який вважав би достатнім для набуття особою процесуального статусу підозрюваного, з чим пов'язується початок притягнення особи до кримінальної відповідальності, можливість застосування заходів забезпечення кримінального провадження тощо, надіслання електронною поштою, або покладення в поштову скриньку найважливішого процесуального документа стадії досудового розслідування — повідомлення про підозру.

Слід віддати належне нашим слідчим та прокурорам, зокрема й Генеральному прокурору, головному військовому прокурору України, деяким регіональним прокурорам, які в умовах надзвичайної складності тлумачення КПК України у частині, що унормовує розглядуваний процесуальний інститут, правової невизначеності норм, що

його становлять, все ж ідуть шляхом переважно безпосереднього вручення повідомлення про підозру суддям, народним депутатам України, депутатам місцевих рад та розуміють, що надіслання повідомлення про підозру поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком, вручення його дорослому члену сім'ї, житлово-експлуатаційній організації за місцем проживання особи або адміністрації за місцем її роботи не гарантує отримання особою повідомлення, а отже, особа, яка отримала повідомлення у такий спосіб, не повинна вважатися такою, що набула статусу підозрюваного.

Спір на практиці викликає й питання про необхідність внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі — ЄРДР) відомостей щодо покладення на відповідного прокурора, який здійснюватиме повідомлення про підозру особам, які обіймають особливо відповідальне становище, функцій процесуального керівника. Слід констатувати умовчання законодавця щодо цього питання та прогалину нормативного регулювання, яка виникла. Уявляється, що подолати це можна шляхом застосування логічного і телеологічного способів тлумачення. Мета запровадження інституту здійснення повідомлення про підозру у такий спосіб, як вже зазначалося вище, полягає в наданні додаткової гарантії названим категоріям осіб. Саме тому обов'язок повідомлення про підозру покладається на Генерального прокурора (виконувача обов'язків Генерального прокурора) або його заступника. Законодавець у такий спосіб намагався взяти кримінальне провадження щодо певних осіб, так би мовити, «на особливий контроль», виключити формалізм, бо складання або підписання повідомлення про підозру, а згодом роз'яснення суті підозри, статті кримінального закону, за якою кваліфікуються дії, зі свого боку, дисциплінують прокурора, покла-

дають на нього обов'язок вникнути у суть підозри, не допустити порушень закону під час збирання доказів або мотивування процесуального документа, кваліфікації дії підозрюваного. Генеральний прокурор (виконуючий обов'язки Генерального прокурора) або його заступник виступають у таких справах своєрідним гарантом дотримання законності принаймні на етапі повідомлення про підозру. Отже, вважаємо, що здійснювати нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва повинен призначений прокурор (або група прокурорів). Це не виключає права за посадою та можливості за бажанням означеним особам бути внесеними до ЄРДР та здійснювати нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва.

У статті наведене авторське тлумачення положень, що зараз викликають труднощі у правозастосовній практиці. У юридичній літературі можна знайти як інші точки зору [2, 120], так і аргументи на підтримку висловленої позиції [3, 22]. Із цього приводу додамо, що призначення закону полягає в наданні суспільному життю скоординованості та порядку, тим часом у тому випадку, коли має місце правова невизначеність, з'являється хаотичність і виникає відсутність єдності правозастосування. Таким чином, зважаючи на наведене, заслуговує уваги ініціатива Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності щодо узагальнення пропозицій науковців з метою реновації КПК України, внесення до нього системних змін і доповнень. Сподіваємося, що проблеми, яких торкнулися у статті, знайдуть своє законодавче вирішення.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. *Великий* тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — Київ ; Ірпінь : Перун, 2004. — 1440 с.
2. Скрипниченко С. Особливості кримінального провадження щодо окремої категорії осіб / С. Скрипниченко // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2014. — № 1 (34). — С. 118–125.
3. Аскеров С. С. Особливий порядок кримінального провадження щодо депутатів місцевих рад / С. С. Аскеров // Науковий вісник Херсонського державного університету. — Херсон, 2014. — Вип. 6-1 — Т. 4. — С. 19–23. — (Серія «Юридичні науки»).

REFERENCES

1. Busel V. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [Modern Ukrainian dictionary], Kyiv; Irpin: Perun, 2004, 1440 p.
2. Skrypnychenko S. Osoblyvosti kryminalnoho provadzhennia shchodo okremoi katehorii osib [Features of criminal proceedings relating to certain category of person], *Visnyk Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy*, 2014, no. 1 (34), pp. 118–125.
3. Askerov S. S. Osoblyvyi poriadok kryminalnoho provadzhennia shchodo deputativ mistsevykh rad [Features of criminal proceedings relating to the documents of local councils], *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, Kherson, 2014, Issue 6-1, vol. 4, pp. 19–23.

Капліна О. Повідомлення про підозру: протистояння правових позицій сторін обвинувачення та захисту

Анотація. У статті розглядаються актуальні для сучасної правозастосовної практики проблеми, пов'язані з повідомленням про підозру особам, які обіймають особливо відповідальне становище. Правова невизначеність норм права, що становлять інститут повідомлення про підозру зазначеної категорії осіб, зумовлює відсутність єдності слідчої і прокурорської практики, різні підходи сторін обвинувачення і захисту, неузгодженість позиції суддів. Особлива увага приділяється вирішенню питання про те, хто саме повинен повідомити про підозру судді, народному депутату України, депутату місцевої ради тощо. Наводиться тлумачення поняття «повідомлення про підозру». Зазначається, що повідомлення про підозру — це процесуальна дія, яка складається із певних етапів, кожен із яких має своє призначення, та без яких неможливо досягти мети повідомлення. Автор окремо зупиняється на питанні можливості надання прокурором доручення на вручення повідомлення про підозру, а також необхідності внесення прокурора, який зобов'язаний здійснити пові-

домлення про підозру згідно зі ст. 481 Кримінального процесуального кодексу України, до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Ключові слова: повідомлення про підозру, повідомлення про підозру окремих категорій осіб, кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб, підозра, вручення письмового повідомлення про підозру.

Каплина О. Уведомление о подозрении: противостояние правовых позиций сторон обвинения и защиты

Аннотация. В статье рассматриваются актуальные для современной правоприменительной практики проблемы уведомления о подозрении лиц, занимающих особо ответственное положение. Правовая неопределенность норм права, составляющих институт уведомления о подозрении указанной категории лиц, порождает отсутствие единства следственной и прокурорской практики, появление различных подходов сторон обвинения и защиты, несогласованность позиции судей. Особое внимание уделено решению вопроса о том, кто именно должен уведомить о подозрении судью, народного депутата Украины, депутата местного совета и т. п. Дано толкование понятия «уведомление о подозрении». Отмечается, что уведомление о подозрении – это процессуальное действие, состоящее из определенных этапов, каждый из которых имеет свое предназначение и без которых невозможно достичь цели уведомления о подозрении. Отдельно автор останавливается на вопросе возможности дачи прокурором поручения на вручение уведомления о подозрении, а также необходимости внесения прокурора, которой обязан уведомить о подозрении в соответствии со ст. 481 Уголовного процессуального кодекса Украины, в Единый реестр досудебных расследований.

Ключевые слова: уведомление о подозрении, уведомление о подозрении отдельной категории лиц, уголовное производство в отношении отдельной категории лиц, подозрение, вручение письменного уведомления о подозрении.

Kaplina O. Notification of Suspicion: Opposition of Legal Positions of the Prosecution and Defense Parties

Annotation. The article deals with the problems of notifying suspicious persons occupying a particularly responsible position relevant to modern law enforcement practice. Legal uncertainty of the norms of law, which constitute the institution of notification of suspicion of this category of persons, generates a lack of unity of investigative and prosecutorial practice, the emergence of different approaches of the prosecution and defense parties, inconsistency of the position of judges. Particular attention is paid to the decision of the question of who exactly should notify the judge, the deputy of Ukraine, the deputy of the local council, etc., of the suspicion, the interpretation of the notion of «notification of suspicion» is given, it is noted that this procedural action consisting of certain stages, each of which has its purpose and without which it is impossible to achieve the purpose of notification of suspicion. Separately, the author dwells on the issue of the possibility of giving by the prosecutor instructions for the delivery of a notification of suspicion, as well as the need to introduce a prosecutor, who is obliged to notify of suspicion in accordance with Art. 481 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, into the Single Register of Pre-trial Investigations.

Key words: the notification of suspicious, the notification of suspicious of the special category of individuals, criminal proceedings against special category of individuals, suspicious, serving of the written notification of suspicious.